

Fält 08. Tentamen i Elektromagnetisk fältteori F. för F2.
25/8 1997.

Tillåtna hjälpmedel:	BETA, Physics Handbook, Formelsamling i Elektromagnetisk fältteori, <u>valfri</u> kalkylator men inga <u>egna</u> anteckningar utöver egna <u>formler</u> på sista bladet i formelsamlingen i Elektromagnetisk fältteori.
Förfrågningar:	Tel. ankn. 1583
Lösningar	ansläs efter tentamens slut vid Telesnack.
Resultatet	sändes senast den 15/9 1997 till studievägledningen F.
Granskning	sker på tid som anges på betygslistan.
Betygen	sändes till betygsexpeditionen senast den 19/9 1997. - 0 - 0 - 0 -
Kom ihåg!	Tydliga figurer, Referensriktningar, Dimensionskontroll, Motiveringar. - 0 - 0 - 0 -

Teoriuppgift Endast BETA får användas!

1. Definiera det makroskopiska strömtäthetsfältet $\mathbf{J}(\mathbf{R})$, och härled ur den elektriska laddningens oförstörbarhet den s.k. kontinuitetsekvationen!

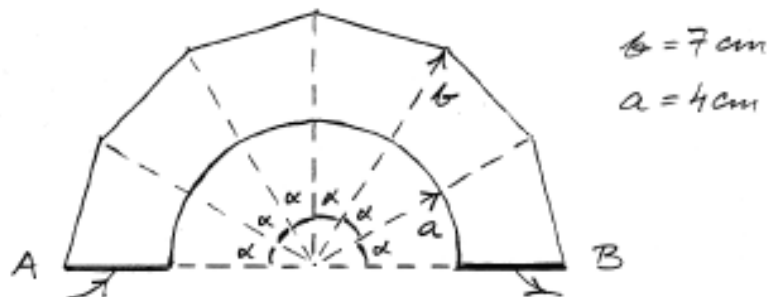
Räkneuppgifter Hjälpmedel enligt listan högst upp!

2. En sfäriskt symmetrisk rymdladdningstäthet i vakuum $\rho(R)$ ger upphov till en sfäriskt symmetrisk potential $V(R)$ av formen

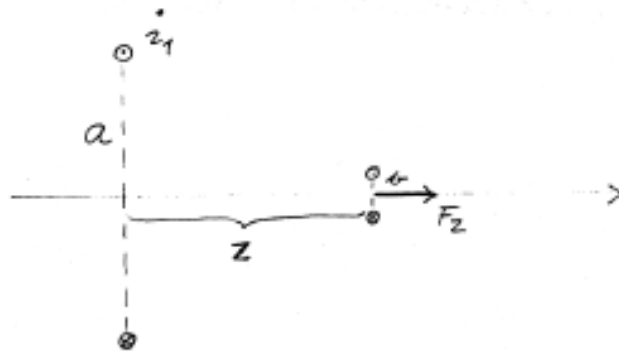
$$V(R) = V_0 e^{-R/a} ; 0 \leq R < \infty \quad , \text{där } a \text{ är en konstant längd.}$$

Beräkna systemets elektrostatiska energi W_e !

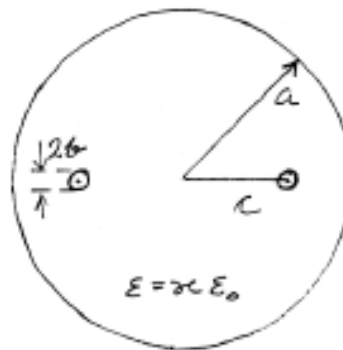
3. En remsa enligt figur har tjockleken d och ledningsförmågan σ . Innerkanten av remsan utgöres av en halvcirkelbåge medan ytterkanten har formen av ett symmetriskt polygontåg. Elektroder är anslutna vid A och B. Beräkna en övre och en undre gräns för resistansen genom remsan!

4. En cirkulär slinga med radie a matas med växelströmmen $i_1 = I_0 \cos(\omega t)$. Koaxiellt ligger en liten cirkulär slinga med radie $b \ll a$, självinduktans L och försumbar resistans. Avståndet mellan slingornas plan är z . I den mindre slingan induceras en ström och vi får en kraft mellan de båda slingorna. Härled ett uttryck på kraften mellan slingorna!

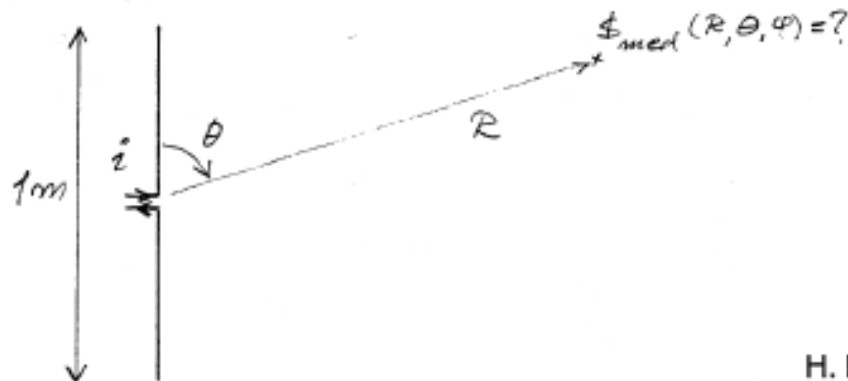

5. I en förlustfri skärmd tvåledarkabel ligger trådarna, vardera med radien b , symmetriskt inbäddade i ett dielektrikum med dielektalet κ . Skärmradien är a och avståndet mellan trådcentrum och skärmcentrum är c . Kabeln användes i en viss tillämpning på så sätt att de båda trådarna gemensamt utgör framledning medan skärmen utgör återledning. Beräkna ledningsparameterna i den beskrivna situationen!

6. En centermatad spröddipol med längden 1 m matas med strömmen $i(t) = 10 \cos(\pi 10^8 t)\text{ A}$.

- A) Hur stor medeleffekt strålar antennen ut?
- B) Hur ser medelpoyntingvektorn ut i strålningszonen!

H. Desaix

Fält 08. Fel. magn. fält teori F, för FL, den 25/8 1997

① Se föreläsninganteckningarna!

② $\underline{E} = \hat{r} E(r) = \hat{r} \left[-\frac{\partial}{\partial r} V(r) \right] = \hat{r} (V_0/a) e^{-2r/a}$

$\underline{W}_E = \frac{1}{2} \epsilon_0 E^2 = \frac{1}{2} \epsilon_0 (V_0^2/a^2) e^{-2r/a}$

$W_E = \int_0^\infty \underline{W}_E 4\pi r^2 dr = \frac{1}{2} \epsilon_0 \frac{V_0^2}{a^2} 4\pi \int_0^\infty e^{-2r/a} r^2 dr ; \xi = r/a \Rightarrow$

$\underline{W}_E = \frac{1}{2} \epsilon_0 V_0^2 4\pi a \int_0^\infty e^{-2\xi} \xi^2 d\xi = \frac{\pi}{2} \epsilon_0 a V_0^2 \quad (Ws)$

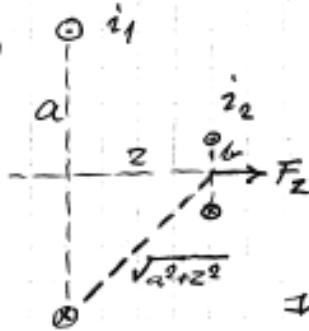
③ Undre gräns: Lågg till ledande mätel så att ytterkanten bli en halvcirkelbåge med radie = b

$G = \int_a^b dG = \int_a^b \sigma d \frac{dr}{\pi r} = \frac{\sigma d}{\pi} \ln\left(\frac{b}{a}\right); R_u = \frac{1}{\sigma d} \cdot \frac{\pi}{\ln(b/a)} = \frac{5.6138}{\sigma d}$

Övre gräns: Tag bort ledande mätel så att ytterkanten bli en halvcirkelbåge med radie = $b \cos \frac{\alpha}{2}$; $\alpha = 30^\circ$

$\underline{R}_0 = \frac{1}{\sigma d} \cdot \frac{\pi}{\ln\left(\frac{b}{a} \cos \frac{\alpha}{2}\right)} = \frac{5.9846}{\sigma d}$

④ i_1 ger i centrum av slinga 2:

$B_1 = \frac{\mu_0 i_1}{2a} \left(\frac{a}{\sqrt{a^2+z^2}} \right)^3; \phi_{12} \approx \pi b^2 B_1;$

$M = \frac{\phi_{12}}{i_1} \approx \pi b^2 \frac{\mu_0}{2a} \left(\frac{a}{\sqrt{a^2+z^2}} \right)^3$

Inducerad ström i_2 : $j\omega L_2 \bar{I}_2 = -j\omega M \bar{I}_1$

$\bar{I}_2 = -\frac{M}{L_2} \bar{I}_1 \Rightarrow i_2 = -\frac{M}{L_2} i_1$

Systemets magn. energi: $W_m = \frac{1}{2} L_1 i_1^2 + \frac{1}{2} L_2 i_2^2 + M i_1 i_2$

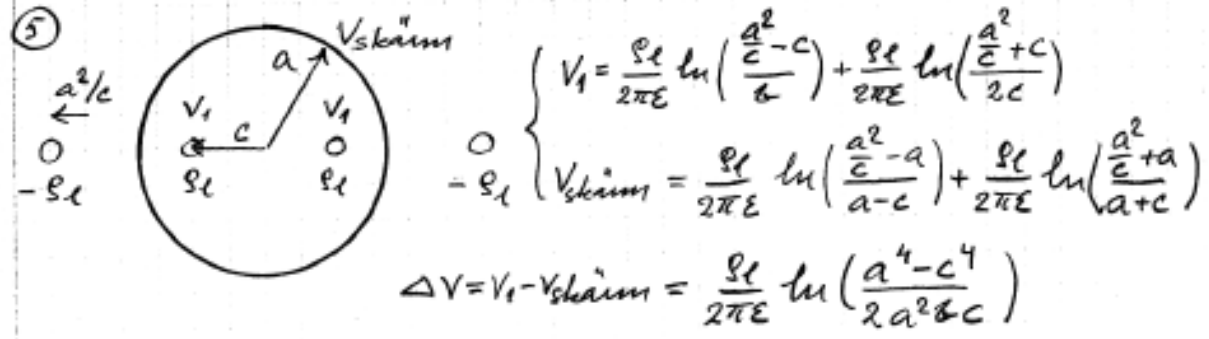
$F_z = \left(\frac{\partial W_m}{\partial z} \right)_I = i_1 i_2 \frac{\partial M}{\partial z} \approx i_1 \left(-\frac{M}{L_2} i_1 \right) \pi b^2 \frac{\mu_0}{2a} a^3 \left(-\frac{3}{2} \right) \frac{2z}{(\sqrt{a^2+z^2})^5}$

$= \frac{i_1^2}{L_2} \cdot \left(\frac{\mu_0 \pi b^2}{2a} \right)^2 \cdot \frac{3a^4 z}{(a^2+z^2)^4} \quad (N) \quad \text{momentant}$

$\underline{F_{zmed}} = \frac{1}{2} \frac{I_0^2}{L_2} \left(\frac{\mu_0 \pi b^2}{2a} \right)^2 \frac{3a^4 z}{(a^2+z^2)^4} \quad (N) \quad \text{tidsmedelvärde}$

H. S.

Fält OR. el. magn. fält teori F, för FL, den 25/8 1997

$$C_l = \frac{2\rho_l}{\Delta V} = \frac{4\pi\epsilon\epsilon_0}{\ln\left(\frac{a^4 - c^4}{2a^2bc}\right)} ; L_l = \frac{\mu_0\epsilon}{C_l} = \frac{\mu_0}{4\pi} \ln\left(\frac{a^4 - c^4}{2a^2bc}\right) ;$$

$$G_l = 0 ; R_l = 0$$

⑥ $\lambda = \frac{c}{f} = \frac{3 \cdot 10^8}{\pi \cdot 10^8} \cdot 2\pi = 6m ; l = 1m < \lambda/4 \Rightarrow l_{eff} = \frac{1}{2} = 0.5m$

$$R_{rad} = 80\pi^2 \left(\frac{l_{eff}}{\lambda}\right)^2 = \frac{80\pi^2}{144} = 5.483 \Omega$$

$$P_{med} = R_{rad} \cdot I_{eff}^2 = 5.483 \cdot \frac{1}{2} \cdot 10^2 = 274 (W)$$

$$\vec{E}_{rad} = \hat{\theta} Z_0 \frac{j\omega l_{eff} \vec{I} \sin\theta}{4\pi c R} e^{-j\omega R/c} ; \vec{H}_{rad} = \frac{1}{Z_0} \hat{R} \times \vec{E}_{rad}$$

$$\vec{\Phi}_{med} = \vec{E}_{rad} \times \vec{H}_{rad} = \hat{R} Z_0 \frac{\omega^2 l_{eff}^2 |\vec{I}|^2 \sin^2\theta}{16\pi^2 c^2 R^2}$$

$$\Phi_{med} = \frac{1}{2} \text{Re}\{\vec{\Phi}_{med}\} = \hat{R} Z_0 \frac{\omega^2 l_{eff}^2 |\vec{I}|^2 \sin^2\theta}{32\pi^2 c^2 R^2} =$$

$$= \hat{R} \cdot 32,73 \cdot \frac{\sin^2\theta}{R^2} (W/m^2)$$